

SKROVIŠTA I PONORI JEDNOG SVETA¹

Prilazeći pesništvu Dragana Jovanovića Danilova, čitaoca u prvom redu pogađa čulnost, senzualnost, telesnost stranice. To je reljefna poezija, gotovo izvajana, koja ističe opipljive predmete i ukazuje na isto tako konkretne ponore. Reč je o čvrstoj poeziji, u kojoj i glas pesnika kao da je vezan za ritam samouverenog pripovedanja, koje staloženo imenuje sve što se može imenovati, ukazuje na ono što ne ume da imenuje: mračnu nerazumljivost, strah koji niko ne vidi, lagume, bezdane.

Danilovljev pesnički izraz smešten je na razmeđu pripovedanja i razmišljanja. Međutim, ova tačka ravnoteže nije okrenuta gnomi, filozofskom pesnikovanju. Ona je pre posvećena drugačijoj vrsti istraživanja, koje se ne tiče ni ideja, ni apstrakcija, već beleži posebne i naročite kretnje (gotovo „životinjske“, reklo bi se, brze i instiktivne) osećaja i misli, iznalažeći nove kombinacije i uglove koje valja vratiti u vidu reči, narativnih, ritmovanih stihova sa dubokim cezurama.

Jedini element blizak izreci: „Najvažnije je ono što ostane posle gozbe“, postavljen je, naime, ironično, na samom početku pesme „Mladi, gnevni pesnici“, koja između ostalog jeste zanimljiva po tome što povezuje kulturnu istoriju sa prirodnom istorijom: mladi, gnevni pesnici ne predstavljaju specifičnu istorijsku epizodu, nalik na *angry young men*, već cikličnu rečenicu u prirodnoj perspektivi rasta i razvoja generacija. Onaj koji „izlazi“ iz igre smenjivanja očeva i sinova jeste onaj koji ostaje nakon gozbe, odbacujući na taj način kratkotrajnost istorije radi trajanja kroz generacije, u fosilizovanom, bezistorijskom obliku, poput egipćanskog skarabeja sačuvanog u ćilibaru.

Nacrt cikličnosti koja se nazire, poput filigrana, u Danilovljevim tekstovima, jeste najdirektnije nadovezivanje na *Homera predgrađa*. Odnos između prošlosti i sadašnjosti u svetu sazdanom od posledica, a ne od uzroka (takav svet je, stoga, teško tumačiti) nužno ponovo otkriva, iza vremena pripovesti, vreme prirode, a samo se pripovedanje razvija u žestini i besu; znakove tog pripovedanja čitalac nije uvek u stanju da prepozna na telu i na predmetima. To je epska forma u minijaturi, koja kreće sa oboda, iz mračnih, strašnih kutaka pustih ulica, s ciljem da ponovo pripoveda o čoveku i o njegovim pričama. Strah je, zapravo, u prvom redu strah od nerazumevanja, od nesposobnosti da čovek bude u stanju da ume da kaže, strah da neće pronaći fizičku i telesnu vezu sa slikom.

Utisku da smo pred epom iz predgrađa doprinosi, uz to, i ritam kazivanja, splet veza sa klasičnim ili bajkovitim temama, osećanje gotovo zaleđene istoričnosti koje izvire iz pesama i koje ih odvaja od protoka sadašnjosti, od periferijske, haotične, unižene i uništene, „odrasle“ sadašnjosti.

¹ Predgovor iz knjige *Omero di periferia*, „Passages“, Milano, 2003.

Gledati ovaj svet znači skloniti pogled sa njega. Da bi se preživelo, jedino moguće sredstvo jeste iskustvo života (i zato se, prethodno, pominjalo iskustveno, a ne sazajno), nagomilano postojanje. Kada ni to nije dovoljno, slika gnezda, skloništa i sobe, govori sama po sebi.

Dete protiv odraslog, sklonište ili ognjište protiv spoljnog sveta: a spoljni svet, shvaćen kao hrpa starih (ustajalih?) znakova, posledica i neizmenljivih razmera nalazi se svuda, on je šuma, pustinja, predgrađe, smetlište, koža umornog tela, pa i, ponekad, tajnovito ostrvo srca.

*(Sa italijanskog preveo **Saša Moder**)*